

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 144/2013-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. marca 2013 predbežne prerokoval sťažnosť občianskeho združenia K., B., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 13 S 92/2012 z 23. januára 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť občianskeho združenia K. odmieta pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie a rozhodnutie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. februára 2013 doručená sťažnosť občianskeho združenia K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a

práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 13 S 92/2012 z 23. januára 2013 (ďalej len „uznesenie z 23. januára 2013“).

Zo sťažnosti vyplýva, že Ing. M. S., Ing. G. S., D. S. a M. S. (ďalej len „dotknuté osoby“) podali na Úrade na ochranu osobných údajov (ďalej len „úrad“) oznámenia z dôvodu, že sťažovateľ porušil ich práva na ochranu osobných údajov. Úrad opatrením sp. zn. 03820/2012-Ui-P1873/11-5Op, 03821/2012-Ui-P874/11-47Op, 03822/2012-Ui-P1875/11-4Op, 03823/2012-Ui-P1876/22-4Op zo 7. februára 2012 (ďalej len „opatrenie zo 7. februára 2012“) sťažovateľovi uložil, aby ukončil zverejňovanie osobných údajov dotknutých osôb a informoval úrad o splnení tejto povinnosti v stanovenej lehote.

Sťažovateľ podal proti opatreniu zo 7. februára 2012 námietky, o ktorých rozhodol predseda úradu rozhodnutím sp. zn. 05007/2012-Op2 z 26. apríla 2012 (ďalej len „rozhodnutie predsedu úradu“) tak, že námietky zamietol.

Žalobou o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu podanou na krajskom súde sťažovateľ žiadal o zrušenie rozhodnutia predsedu úradu a opatrenia zo 7. februára 2012.

Krajský súd uznesením z 23. januára 2013 pribral do konania ako účastníkov konania dotknuté osoby. Konanie vo veci samej stále prebieha.

Podľa sťažovateľa uznesením z 23. januára 2013 došlo k porušeniu jeho základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde Slovenskej republiky garantovaného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu, že v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane osobných údajov“) v prípade konania o opatreniach pred úradom bol účastníkom konania len sťažovateľ v postavení prevádzkovateľa. Dotknuté osoby ako

oznamovatelia podozrenia, že sa ich osobné údaje neoprávnene spracúvajú, účastníkmi správneho konania neboli.

Z argumentácie sťažovateľa vyplýva, že krajský súd uznesením z 23. januára 2013 porušil § 250 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), keďže za účastníkov konania pribral dotknuté osoby, ktorým zákon postavenie účastníkov konania nepriznáva, pretože neboli účastníkmi správneho konania vedeného úradom a následne jeho predsedom. Uvedený postup podľa názoru sťažovateľa nemožno považovať za súladný s právom na spravodlivé konanie. Krajský súd napadnutým uznesením spôsobil, že dotknuté osoby disponujú všetkými oprávneniami účastníka konania, a tak môžu zásadným spôsobom ovplyvniť priebeh celého súdneho konania iniciovaného sťažovateľom.

Sťažovateľ v sťažnosti argumentoval, že uznesenie z 23. januára 2013 vzhľadom na skutočnosť, že opravný prostriedok proti nemu nie je prípustný, nadobudlo právoplatnosť, a teda je daná právomoc ústavného súdu „ochrániť základné práva sťažovateľa“, ktoré ním boli porušené.

Sťažovateľ v sťažnosti preto navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa na

- spravodlivé súdne konanie zakotvené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru,

- domáhanie sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR,

bolo uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 13S/92/2012-32 zo dňa 23. 1. 2013 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Krajskému súdu v Trenčíne pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 13S/92/2012-32 zo dňa 23. 1. 2013.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súlade s už uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ tvrdí, že uznesením z 23. januára 2013 došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta a ktorý mu umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy). Táto povinnosť všeobecných súdov vzhľadom na ich postavenie ako primárnych ochrancov ústavnosti a vzhľadom na povinnosť Slovenskej republiky rešpektovať medzinárodne záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o ochrane ľudských práv a základných slobôd (pozri napr. III. ÚS 79/02) zahŕňa zároveň požiadavku

rešpektovania procesných garancií spravodlivého súdneho konania vyplývajúcich z čl. 6 dohovoru v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva.

Sťažovateľ tvrdí, že krajský súd porušil ním označené práva tým, že v rozpore s § 250 ods. 1 OSP uznesením z 23. januára 2013 pribral za účastníkov konania dotknuté osoby, ktoré neboli účastníkmi správneho konania, a teda sa nemohli stať ani účastníkmi konania vedeného krajským súdom, cieľom ktorého je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia predsedu úradu, ktorým potvrdil opatrenie o uložení povinnosti sťažovateľovi ukončiť zverejňovanie osobných údajov dotknutých osôb a v stanovenej lehote informovať úrad o splnení tejto povinnosti. V merite veci krajský súd dosiať nerozhodol.

Podľa § 205 ods. 1 písm. a) OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1.

Podľa § 221 ods. 1 písm. b) OSP súd rozhodnutie zruší, len ak ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Ústavou daná právomoc neumožňuje ústavnému súdu nahrádzať rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona, t. j. v danom prípade na základe uplatnenia postupu podľa § 205 a nasl. OSP. Ústavný súd môže založiť svoju právomoc na konanie až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba

nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy. Aj podľa stabilnej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a Občianskym súdnym poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

Ústavný súd v súvislosti so skúmaním podmienok konania o podanej sťažnosti v rámci jej predbežného prerokovania zistil, že právna vec sťažovateľa sa nachádza v štádiu konania pred súdom prvého stupňa, pričom vo veci samej nebolo vydané rozhodnutie. Ústavný súd zdôrazňuje, že akékoľvek pochybenia v procesnom postupe prvostupňového súdu, ako aj prípadné porušenie základných a iných práv účastníka konania na súde prvého stupňa patria do prieskumnej právomoci inštančne nadriadeného všeobecného súdu na základe riadnych opravných prostriedkov, čím je vylúčená danosť právomoci ústavného súdu na prerokovanie sťažnosti sťažovateľa, ktorá smeruje len proti uzneseniu z 23. januára 2013 o pribratí účastníkov konania. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa odmieta podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa uplatnených v jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2013